

(chapeau)
Evert Jakobs

(kop)
Rwanda, 'onbekende' schoonheid

Auteur/ fotograaf)
tekst Evert Visser (www.evertvisser.nl). fotografie Evert Jakobs

(intro)
"Afrika is één groot bos met steden omringd door hekken ter bescherming van wilde dieren. En Rwanda is vast niet veilig, dacht ik vroeger. Maar 'niets' is minder waar. De prachtige natuur, cultuur en de vriendelijke mensen; Rwanda heeft mijn hart voor altijd gestolen."

(platte tekst)
Evert Jakobs uit Utrecht bezocht de afgelopen drie jaar Rwanda, als toerist en later in dienst van de reisorganisatie Kiboko.

(tussenkop)
Groot wild

(tekst)
Evert praat onafgebroken over bijvoorbeeld het bergregenwoud Nyungwe Forest, op de grens van Burundi. "Je rijdt urenlang slingerend door beschermde groene wouden met prachtige vergezichten, humuslagen, mosbegroeiingen, lianen, kleurrijke orchideeën, vele vogelsoorten (meer dan 275) en apen die vooral in december, januari en februari te zien zijn. Je kunt daar ongeveer tien trails lopen, maar ik vermijd vanwege mijn slechte conditie klimpartijen. Ik geniet vooral van de heerlijke rust, de dierengeluiden en de geur van het bos. Dit is oerwoud zoals oerwoud moet zijn. Alleen Tarzan ontbreekt."

De reiziger relaxt bij het meer Lake Kivu - de natuurlijke grens met Kongo - op een rotsachtige terras van een klein restaurantje. Andere mensen varen met een gehuurd bootje naar een van de eilandjes, waar ze kamperen en barbecuen. Bijzonder zijn volgens Evert kleine roofvogels die pardoos gefrituurde visjes (Sambaza) uit je hand stelen. Een andere aanrader is het oostelijk gelegen natuurreservaat Akagera, waar toeristen onder begeleiding groot wild en meer dan 525 vogelsoorten kunnen bekijken. "Een speciale ervaring."

(tussenkop)
'Gorillapark'

(tekst)
Evert's favoriete vakantieplek is Parc Nationaal des Volcans op de grens van Zaire en Uganda. Daar wonen de beschermde berggorilla's. Toeristen en hun begeleiders zoeken lopend en klimmend naar de gorilla's en ontmoeten de dieren op kleine afstand. Evert: "Je moet je dan rustig gedragen. Doe je dat niet, dan trommelt hij misschien brullend op zijn borstkas. Ooit rende een aap naar mij toe; angstaanjagend. Ik dook in elkaar en het dier ging weg. Het blijft uitkijken met wilde dieren. Maar er is nooit iets naars gebeurd. Het is echt alleen maar spannend en fascinerend." De Rwanda-liefhebber noemt ook het 'naamgeven' van jonggeboren gorilla's door het bureau voor toerisme van Rwanda (ORTPN) indrukwekkend,

evenals een bezoek aan het onderzoekscentrum Karisoke van de beroemde Dian Fossey. Zij leefde daar vanaf 1967, tot haar dood, achttien jaar lang met de dieren (Film: Gorilla's in de mist).

(tussenkop)

Koninklijk paleis

(tekst)

Toeristen ontdekken via een bustoer in de hoofdstad Kigali alle bezienswaardigheden zoals musea, universiteitsgebouwen en ambassades zoals de Nederlandse. De stad heeft ook de fraaie 18 holes golfbaan Sours du Nil (zie www.rwanda-golf.com). Extra indrukwekkend is volgens Evert 'het museum van genocide', ofwel het Kigali Memorial Centre, met ongeveer driehonderdduizend skeletten en moordwapens. "Een eerbetoon aan de grootschalige genocide in 1994. Ik dacht eerst: moet ik dit wel zien? Maar ik vind nu van wel, want het hoort bij de geschiedenis."

De Rwanda-liefhebber noemt het vroegere Koninklijk paleis, in Nyanza vlakbij Butare, niet echt opwindend omdat luxe ontbreekt. "Het zou alles kunnen zijn, behalve een paleis. Maar het is vanwege de tegenstelling met wat wij gewend zijn wel héél interessant." Evert is daarentegen gecharmeerd van de naastgelegen 'gevlochten' gebouwen en optredens in Butare van de traditioneel geklede Intore dansers met wapens en grote trommels in de hand. "Prachtig."

(tussenkop)

Negen dagen

(tekst)

Evert praat gepassioneerd over de eindeloze natuur, de groene steile heuvels en bergen met flinke hoogteverschillen en wegen eromheen. Rwanda heeft goede hoofdwegen tot ineens ergens een 'gat' in de weg opdoemt. Maar Evert rijdt er sowieso graag. "Elke bocht biedt een nieuw prachtig uitzicht." Vervoermiddelen daar zijn de auto, taxi's met chauffeur en gids, overvolle busjes (mutatus) en snelle maar niet altijd veilige taxi-motors. Reizen met een fiets of mountainbike kan ook, mits je goed getraind bent. De huizen en winkels zijn volgens Evert een fotoserie waard. "Je ziet in de dorpen en op het platteland barakken en hutjes zonder échte ramen en deuren, gemaakt van stenen, takken en/of bladeren én daarnaast kleine winkels (soms slechts één meter in doorsnee). Kigali heeft daarentegen (ook) moderne huizen en winkels. Toeristische accommodaties variëren van sober en verwaarloosd met of zonder water maar met redelijk schone kamers en een goed ontbijt, tot luxe hotels en lodges." Evert heeft alle situaties meegemaakt. Niet zo gek, want in slechts negen dagen kun je met een auto het land grotendeels zien en veel doen.

(tussenkop)

Langs de weg

(tekst)

De reiziger vindt het prettig dat hij in het land weinig toeristen tegenkomt. Hij verbaast zich vooral over de bevolking. "Mensen lopen langs de weg met baby's in doeken op hun rug, afgeladen fietsen en karren met spullen zoals jerrycans, suikerriet en hout op hun hoofd en soms vee ernaast. Men verbouwt er aardappelen, rijst, bananen, diverse groenten en op sommige plaatsen koffie en thee. Of ze maken prachtig houtsnij- of vlechtwerk. Rwandesen verkopen overigens alles p r stuk, zelfs sigaretten. Je kunt daar ook je eigen cd laten

samenstellen. En dan de fietstaxi's: de chauffeur met iemand achterop trapt 'keihard' de heuvels op en af, met als enige rem de voeten. Onvoorstelbaar, wat een spieren."

(tussenkop)
Kinderogen

(tekst)

De Rwandezen zijn volgens Evert vriendelijk, maar kijken eerst de kat uit de boom. "Ik praat soms met ze over het belang van toerisme voor het land en over Europa. Ze vinden het trouwens vooral fantastisch als toeristen de traditionele kleding dragen. Maar laat dát niet op straat zien, want dan gaan de Rwandesen lachen en klappen en staat het verkeer stil". De reiziger vertelt ook dat de bewoners - die wél voedsel hebben - altijd iets willen verhandelen, zonder opdringerig te zijn, misschien mede vanwege de streng optredende politie. "Het is er veilig, met alleen bedelaars in Kigali maar die doen geen vlieg kwaad. Toen ik een keer spullen in een hotel had laten liggen, kwamen mensen mij dit nabrengen. Ik durf mede daarom ook gerust 's nachts door Kigali te lopen." De geïnterviewde neemt altijd kleding, pennen en andere spullen mee om uit te delen aan bijvoorbeeld kinderen. "Ik kan die vriendelijk vragende donkere kinderogen die je aankijken, niet negeren." Duidelijk is dat Evert snel naar Rwanda wil terugkeren. "Ik kan nauwelijks wachten."

(tussenkop)
Mening over het klimaat

(tekst)

Evert noemt het klimaat met 27 graden overdag, koele nachten met 12 tot 15 graden of kouder in de hoger gelegen delen met vooral 'bovenin' weinig muskieten prettig. Kigali is daarentegen met dertig graden en weinig wind voor Evert te warm en benauwd." Zijn tips: "Slik malariatabletten en gebruik antimuggen-olie. Neem in het vochtige regenwoud regenkleding mee en bescherm je foto- of filmcamera."

(tussenkop)
Meest geliefd hotel/ restaurant

(tekst)

"Kinigi Guesthouse, omringt door vulkanen. Paradijselijk, maar eenvoudig (www.rwanda-gorillas.com). En het luxere Mountain Gorilla's Nest met een prima restaurant, een goedgevulde bar, tv en een negen holes golfbaan ernaast. En beiden liggen vlakbij het park waar de gorilla's zijn."

(tussenkop)
Meest geliefde eten en drinken

(tekst)

"Pasta's en gefrituurde kleine visjes (Sambaza), maar géén wild en gevogelte. Ander vlees is niet al te vlezig. Dus ik val in Rwanda altijd iets af. Gelukkig (voor mij) zijn er ook internationale restaurants. Lekker is Maraba-koffie, het Rwandese bier Mutzig en het lokale bananenbier. Ik drink bier uitsluitend koud uit een flesje. Dan is de kwaliteit voor ons Europeanen gewaarborgd."

(tussenkop)

Meest bijzondere ontmoeting

(tekst)

Een ontmoeting met de 93-jarige Rosamond Halsey Carr, de vroeger vriendin van Dian Fossey, en haar project voor weeskinderen. Ik zag vol bewondering hoe zij zich inzet voor ongeveer 122 kinderen".

(tussenkop)

Meest geliefd vervoermiddel

(tekst)

"Een 4W-jeep met chauffeur, bijna standaard als je in het land een reis boekt. De bestuurder is tevens gids (bij minimaal 4 personen). Handig, want er is weinig bewegwijzering. Ik zou er 's avonds zeker verdwalen."

(tussenkop)

Meest geliefde muziek

(tekst)

"Ik vind de oude Rwandese muziek niet echt ritmisch en melodieus, ik hou alleen van de trommels. Ik luister daarom liever naar de modernere Rwandese muziek van bijvoorbeeld Cecile Kayirebwa."

(tussenkop)

Meest geliefd souvenir

(tekst)

"Gevlochten manden en schalen met typisch Rwandese patronen en aardewerk. Maar ik koop dit steeds minder, want mijn huis wordt te klein. Verder: originele Rwandese kleding en mijn foto's."

(streamers)

'Alleen Tarzan ontbreekt'

'Het zou alles kunnen zijn, behalve een paleis'